

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
w sprawie **M.N.**,
skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 2 pkt 3 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 9 października 2024 r.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 13 czerwca 2023 r., sygn. akt II AKa 60/23,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego we Włocławku
z dnia 20 września 2022 r., sygn. akt II K 1/21,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. M.P. – Kancelaria Adwokacka we W., kwotę 1476 (tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć) złotych, w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji na korzyść skazanego jako jego obrońca ustanowiony z urzędu;**
- 3. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego i poniesionymi w jego toku wydatkami obciążyć Skarb Państwa.**

WB

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy we Włocławku wyrokiem z dnia 20 września 2022 r., sygn. akt II K 1/21, uznał M.N. za winnego:

1. tego, że w dniu 27 maja 2019 r. w B., na terenie Szkoły Podstawowej nr [...], działając w celu poważnego zastraszenia wielu osób, wrzucił do pomieszczenia klasy nr [...] uprzednio skonstruowane przez siebie improwizowane urządzenie wybuchowe zbudowane z opakowania z tworzywa sztucznego wypełnionego materiałem wybuchowym w postaci prochu czarnego w ilości około 488 gramów, materiałem pirotechnicznym - petardą [...] kl. P1 z lontem oraz pinezkami nieustalonej ilości, zaślepionego taśmą klejącą w ten sposób, aby lonty petard wystawały na zewnątrz opakowania i spowodował tam jego eksplozję, która zagrażała zdrowiu J.Ś. oraz małoletnich: O.G., A.N., N.L., R.W., Z.L., J.P., N.B., K.B., A.G., M.J., A.M., M.K., T.K., B.O., N.S., M. W., K.Ż.,

tj. przestępstwa z art. 163 § 1 pkt 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., za które – na podstawie art. 163 § 1 pkt 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. – wymierzono mu karę 4 lat pozbawienia wolności; ponadto, na podstawie art. 46 § 2 k.k. orzeczono wobec M.N. obowiązek uiszczenia nawiązek na rzecz A.M., A.G., R.W., A.N., O.G., N.L., K.B., M.J., M.K., N.S., K.Ż., T.K., J.P., M.W., Z.L., N.B., B.O. – w kwotach po 3 000 złotych, zaś na rzecz J.Ś. – w kwocie 2 000 tysięcy złotych; - ciągu dwóch przestępstw z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 1 k.k., polegających na tym, że:

2. w dniu 27 maja 2019 r. w B., na terenie Szkoły Podstawowej nr [...], w zamiarze spowodowania u osób przebywających na terenie szkoły poparzeń powodujących naruszenia czynności narządów ciała na okres powyżej 7 dni, zrzucił z korytarza na drugim piętrze budynku szkoły w okolicy klatki schodowej na I piętrze budynku urządzenie zapalające skonstruowane przez siebie z pojemnika o pojemności 400 ml ze skroplonym butanem, do którego przy pomocy taśmy klejącej zamocowany był materiał pirotechniczny - petarda [...] kl. P1 z lontem i spowodował tam jego wybuch, czym zmierzał bezpośrednio do spowodowania u przebywających na terenie szkoły osób wyżej wskazanych obrażeń, jednakże zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na fakt, że w zasięgu oddziaływania płomienia pochodzącego z owego urządzenia nie przebywały żadne osoby;

3. w dniu 27 maja w B., na terenie Szkoły Podstawowej nr [...], w zamiarze spowodowania u osób przebywających na terenie szkoły poparzeń powodujących naruszenia czynności narządów ciała na okres powyżej 7 dni, wyrzucił z okna korytarza na drugim piętrze budynku na chodnik pomiędzy budynkiem szkoły a boiskiem sportowym urządzenie zapalające skonstruowane przez siebie z pojemnika o pojemności 400 ml ze skroplonym butanem, do którego przy pomocy taśmy izolacyjnej zamocowany był materiał pirotechniczny - petarda [...] kl. P1 z lontem i zainicjował wybuch petardy, czym zmierzał bezpośrednio do spowodowania u przebywających na terenie szkoły osób wyżej wskazanych obrażeń, jednakże zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na fakt, iż wybuch petardy nie rozerwał pojemnika z gazem, a nadto w zasięgu ewentualnego oddziaływania płomienia pochodzącego z urządzenia nie przebywały żadne osoby,

za który – po zastosowaniu art. 14 § 1 k.k., na podstawie art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. – wymierzono oskarżonemu karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności;

- ciągu dwóch przestępstw z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 2 pkt 3 k.k. w zw. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., polegających na tym, że:

4. w dniu 27 maja 2019 roku w B.., na terenie Szkoły Podstawowej numer [...], w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie, chcąc dokonać zabójstwa małoletniej O.G., oddał do niej trzy strzały z rewolweru czarnoprochowego, rozdzielnego ładowania, sześciostrzałowego marki R. mod. [...] kal. 44 numer [...], trafiając ją dwukrotnie pociskami w postaci kul ołowianych kal. 44 w okolice podbrzusza po stronie prawej i okolice lędźwiową po stronie lewej, powodując u niej w ten sposób uszkodzenie nerki prawej w stopniu III/IV według skali AAST, stłuczenie wątroby, uszkodzenie krętarza większego kości udowej prawej, uszkodzenie stawu międzywyrostkowego prawego kręgu L3, niedowład prawej kończyny dolnej, które to obrażenia naruszyły prawidłowe czynności układu moczowego oraz narządów ruchu pokrzywdzonej na okres trwający dłużej niż 7 dni, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na brak uszkodzenia dużych naczyń krwionośnych oraz ważnych dla życia narządów ciała pokrzywdzonej w taki sposób, który wiódłby do jej śmierci, ucieczkę pokrzywdzonej oraz udzielenie jej pomocy medycznej;

5. w dniu 27 maja 2019 roku w B., na terenie Szkoły Podstawowej numer [...], w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie, chcąc dokonać zabójstwa J.P., oddał w jej kierunku trzy strzały z rewolweru czarnoprochowego, rozdzielnego ładowania, sześciostrzałowego marki R. moc. [...]kal. 44 numer [...], dwukrotnie trafiając w nią pociskiem w postaci kuli ołowianej kal. 44, powodując ranę przełotową okolicy sutkowej prawej oraz ranę prawego łuku żebrowego ze stłuczeniem wątroby i krwiakiem około wątrobowym, które naruszyły prawidłowe czynności układu oddechowego pokrzywdzonej na okres trwający dłużej niż 7 dni, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na brak uszkodzenia dużych naczyń krwionośnych oraz ważnych dla życia narządów ciała pokrzywdzonej w taki sposób, który wiódłby do jej śmierci oraz udzielenie jej pomocy medycznej, za który – po zastosowaniu art. 11 § 3 k.k. i art. 14 § 1 k.k. na podstawie art. 148 § 2 pkt 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. – wymierzono oskarżonemu karę 25 lat pozbawienia wolności; ponadto, na podstawie art. 46 § 2 k.k. orzeczono wobec M.N. obowiązek uiszczenia na rzecz O.G. nawiązki w kwocie 35 000 złotych, zaś na rzecz J.P. nawiązki w kwocie 30 000 złotych.

Sąd I instancji, na podstawie 91 § 2 k.k. w zw. z art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 88 k.k. połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone wobec M.N. oraz karę 25 lat pozbawienia wolności i w ich miejsce orzekł karę łączną 25 lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie. Ponadto, na podstawie art. 43b k.k., orzekł podanie wyroku do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie odpisu wyroku na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Sądu Okręgowego we Włocławku na okres 3 miesięcy.

Od wyroku Sądu *meriti* apelacje wnieśli: obrońca oskarżonego, prokurator na niekorzyść M.N. oraz pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego

Obrońca, podnosząc zarzuty obrazy przepisów postępowania, tj. art. 167 k.p.k. w zw. z art. 366 k.p.k. oraz rażącej niewspółmierności kary, wniósł o wymierzenie oskarżonemu łagodniejszej kary.

Prokurator, podnosząc zarzuty obrazy przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia (art. 7 k.p.k.; art. 424 k.p.k.) oraz błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na treść zaskarżonego wyroku, wniósł o zmianę wyroku w zakresie pierwszego z

przypisanych oskarżonemu przestępstw poprzez uznanie, że M.N. wrzucając do pomieszczenia klasy nr [...] Szkoły Podstawowej nr [...] w B. uprzednio skonstruowane przez siebie improwizowane urządzenie wybuchowe zbudowane z opakowania z tworzywa sztucznego wypełnionego materiałem wybuchowym w postaci prochu czarnego w ilości około 488 gramów, materiałem pirotechnicznym - petardą [...] kl. P1 z lontem oraz pinezkami nieustalonej ilości, zaślepionego taśmą klejącą w ten sposób, aby lonty petard wystawały na zewnątrz opakowania i spowodował tam jego eksplozję zmierzał bezpośrednio do zabójstwa J.Ś. oraz małoletnich: O.G., A.N., N.L., R.W., Z.L., J.P., N.B., K.B., A.G., M.J., A.M., M.K., T.K., B.O., N.S., M.W., K.Ż., to jest za winnego popełnienia czynu z art. 13 §1 k.k. w zw. z art. 148 § 2 pkt 3 i pkt 4 i § 3 k.k. w zb. z art. 163 § 1 pkt 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za ten czyn na podstawie art. 148 § 2 pkt 4 i § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. wymierzenia oskarżonemu kary 25 lat pozbawienia wolności.

Pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej O.G. podniósł w apelacji zarzut rażącej niewspółmierności kary oraz – z ostrożności procesowej – naruszenie przepisów postępowania tj. art. 7 k.p.k. i 410 k.p.k. Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez: orzeczenie względem oskarżonego zarówno kary łącznej, jak i kary jednostkowej za czyny popełnione przeciwko ww. pokrzywdzonej w wymiarze dożywotniego pozbawienia wolności, ewentualnie orzeczenie surowszych ograniczeń do skorzystania przez oskarżonego z warunkowego zwolnienia niż przewidziane w art. 78 § 3 k.k., tj. orzeczenia iż oskarżony będzie mógł się ubiegać o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia reszty kary dopiero po odbyciu co najmniej 20 lat pozbawienia wolności, orzeczenie od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej nawiazki w maksymalnym jej wymiarze, ewentualnie przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania,

Sąd Apelacyjny w Gdańsku wyrokiem z dnia 13 czerwca 2023 r., sygn. akt II AKa 60/23, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na mocy artykułu 77 § 2 k.k. orzekł, iż oskarżony będzie mógł ubiegać się o uzyskanie warunkowego przedterminowego zwolnienia po odbyciu kary 20 lat pozbawienia wolności. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Wyrok Sądu II instancji został zaskarżony kasacją przez obrońcę skazanego który podniósł zarzut rażącego naruszenia prawa procesowego mającego istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 167 k.p.k. w zw. z art. 366 k.p.k., przejawiającego się niewyjaśnieniem wszelkich istotnych okoliczności sprawy, a w szczególności oddalenie wniosku obrońcy o przesłuchanie lekarza psychiatry P.K., który był lekarzem prowadzącym oskarżonego, nieprzeprowadzenie dowodu z opinii lekarzy psychiatrów na okoliczność poczytalności oskarżonego, pomimo że pierwsza i jedyna opinia zdaniem obrony dotycząca poczytalności oskarżonego w niewystarczający i jednoznaczny sposób opisuje stan poczytalności oskarżonego.

Na podstawie tak sformułowanego zarzutu autor kasacji wniósł o uchylenie w całości powyższego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu we Włocławku.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, co uprawniało do jej rozpoznania na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

W orzecznictwie wskazuje się od dawna, że kasacja stanowi nadzwyczajny, ściśle sformalizowany środek zaskarżenia, a jego rolą jest eliminacja z porządku prawnego orzeczeń zapadłych z rażącym naruszeniem prawa materialnego lub procesowego (art. 523 § 1 k.p.k.). Postępowanie przed Sądem Najwyższym nie stanowi kontynuacji postępowania przed sądami powszechnymi i Sąd ten nie jest tzw. sądem trzeciej instancji. W toku postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy nie jest również uprawniony do weryfikacji prawidłowości ustaleń faktycznych będących podstawą zaskarżonego kasacją wyroku, a wyłącznie tego, czy jest on obarczony wspomnianymi wyżej, rażącymi naruszeniami prawa. Taka sytuacja nie jest tożsama z tym, że dane orzeczenie nie odpowiada oczekiwaniom strony postępowania (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2024 r., II KZ 32/24, LEX nr 3752624*). Z tego względu nieuprawnione jest podnoszenie w kasacji, że w sprawie nie zostały wyjaśnione wszelkie istotne okoliczności sprawy, jeżeli tego rodzaju zarzut nie został powiązany z pierwotnym uchybieniem mającym postać rażącej obrazy przepisów prawa. Wskazanie w rozpoznawanym

nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia na art. 167 k.p.k. w zw. z art. 366 k.p.k. jest o tyle chybione, że zagadnienie poruszone przez obrońcę skazanego dotyczyło inicjatywy dowodowej strony przed Sądem I instancji, zaś sam zarzut i zasadnicza część jego i tak lakonicznego uzasadnienia stanowi powtórzenie treści zawartych w apelacji, co jest wymowne w kontekście oceny jakości wniesionej kasacji, nie stwarzając pola do czynienia szerszych, merytorycznych rozważań.

Z tego względu wolno jedynie zaznaczyć, że Sąd odwoławczy rzetelnie rozpoznał zarzut dotyczący oddalenia wniosku obrony o przeprowadzenie dowodu z nowego zespołu biegłych psychiatrów i psychologa, jak i przesłuchanie lekarza P.K., wskazując na brak podstaw do podważenia dotychczasowej opinii biegłych (tj. z uwagi na jej niekompletność lub występowanie sprzeczności) oraz sygnalizując nieskrępowaną możliwość zadawania pytań biegłym na rozprawie, wyczerpanie listy pytań oraz oświadczenie stron, że innych pytań do biegłych nie mają (s. 8-9 uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego). Sąd *ad quem* celnie zresztą wskazał, że i sam obrońca skazanego nie przytoczył okoliczności, które mogłyby podawać w wątpliwość jakość opiniowania ww. biegłych, co jest znaczące w kontekście bardzo obszernej analizy ich opinii nt. stanu zdrowia psychicznego M.N. przeprowadzonej przez Sąd I instancji (zob. s. 67-77 uzasadnienia wyroku Sądu *a quo*), która nie pozostawia wątpliwości co do tego, że w sprawie nie wystąpiły przesłanki, o których mowa w art. 201 k.p.k. Oczywiście jest przy tym to, że w sytuacji, gdy opinia biegłego jest pełna dla sądu, który swoje stanowisko w tym względzie uzasadnił, to fakt, iż opinia taka nie spełnia oczekiwań uczestników postępowania, nie jest przesłanką dopuszczenia kolejnej opinii (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2023 r., IV KK 363/23, LEX nr 3619881*).

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalniając skazanego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego. O kosztach pomocy prawnej udzielonej przez obrońcę z urzędu orzeczono na podstawie § 17 ust. 3 pkt 2 w zw. z § 4 ust. 1 i 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2024.763).

WB.

[a]